

Nội dung bài viết

1. [Dàn bài phân tích Dưới bóng hoàng lan](#)
2. [Phân tích Dưới bóng hoàng lan của Thạch Lam lớp 10 hay nhất - Mẫu 1](#)
3. [Phân tích bài Dưới bóng hoàng lan ngắn gọn - Mẫu 2](#)
4. [Phân tích tác phẩm Dưới bóng hoàng lan lớp 10 - Mẫu 3](#)

Qua những bài văn mẫu phân tích tác phẩm Dưới bóng hoàng Lan của Thạch Lam chúng tôi sưu tầm dưới đây, các em dễ dàng hiểu và nắm sâu nội dung, nghệ thuật cũng như những điểu tác giả muốn gửi gắm đến độc giả về tình yêu thương gia đình qua tác phẩm. Chi tiết mời các em học sinh cùng thầy cô tham khảo dưới đây.

Dàn bài phân tích Dưới bóng hoàng lan

1. Mở bài:

- Giới thiệu tác giả Thạch Lam
- Giới thiệu tác phẩm Dưới bóng hoàng lan

2. Thân bài:

2.1. Nội dung chính và chủ đề của văn bản:

- Nội dung chính: Truyện kể về một lần về quê thăm bà của nhân vật Thanh sau thời gian đi tỉnh làm ăn. Tại ngôi nhà thân thương, những kỉ niệm ngọt ngào ùa về trong tâm trí anh. Sau vài ngày ở nhà, anh trở lại tỉnh để tiếp tục công việc. Vào ngày đi, anh nghĩ mình sẽ trở về thường xuyên.

- Chủ đề giá trị của tình cảm gia đình đối với mỗi cá nhân.

2.2. Phân tích nội dung:

*** Tâm trạng của nhân vật Thanh khi vừa trở về nhà:**

- Vẻ đẹp của không gian khu vườn và trong nhà khiến Thanh vô cùng xúc động:

Cảm xúc của Thanh khi bước vào khu vườn: "mát hần cả người", cảm thấy nghẹn họng, mãi mới cất được tiếng gọi khẽ "Bà ơi".

Cảm thấy bao nhiêu sự ồn ào ở ngoài kia đâu ngừng lại ở bậc cửa.

=> Đó là nỗi xúc động không nói thành lời của người con đi xa nay được trở về với mái nhà thân yêu.

*** Tâm trạng của Thanh khi ở bên bà:**

- Cảm động, mừng rỡ khi gặp lại bà.

- Cảm thấy mình thật nhỏ bé khi bên bà:

- Sự đối lập giữa một bên là dáng người thẳng của Thanh và cái lưng còng của bà đã diễn tả được nỗi xúc động của Thanh. Trong trái tim anh, dù đã khôn lớn, trưởng thành nhưng anh vẫn luôn cảm thấy mình nhỏ bé khi ở bên bà.
- Mỗi lần trở về, Thanh đều cảm thấy bình yên và thông thả vì anh biết ở nhà luôn có bà chờ mong.
- Trong khoảnh khắc, mùi hương của cây hoàng lan làm anh nhớ lại kí ức thời thơ bé.

- Xúc động khi nhận được tình yêu thương của bà:

- Nghe tiếng bà đi vào, giả vờ ngủ.
- Nằm yên, không dám động đậy, chờ cho đến khi bà đi ra.

=> Cảm nhận được tình yêu thương của bà, Thanh cảm động g ãn ứa nước mắt.

*** Cảm xúc của Thanh đối với Nga:**

- Bất ngờ khi nghe thấy giọng nói quen thuộc của Nga:

- Chăm chú quan sát dáng vẻ xinh xắn của Nga.
- Vui vẻ ăn cơm cùng Nga, có lúc l ần tưởng Nga là em ruột của mình.

- Ngại ngùng:

- Nhớ lại hai bàn chân xinh xắn, l ắm t ắm cát của Nga ngày còn nhỏ r ồi mỉm cười.
- Dắt Nga đi thăm vườn, cảm thấy mái tóc Nga tho ảng tho ảng mùi hoàng lan.
- Nghe thấy câu nói của Nga, Thanh không biết nói gì, vít cành lan ở trong tay để Nga tìm hoa.

- Cảm xúc thương yêu:

C ần lấy tay Nga, để yên trong tay mình.

=> Cảm thấy có đi ều gì đó dịu ngọt trong tâm h ần.

* Tâm trạng của Thanh trong buổi sáng lên tỉnh:

- Bâng khuâng, lưu luyến:

- Cảm thấy nửa vui nửa buồn.
- Nghĩ đến căn nhà và nghĩ đến Nga.

2.3. Đánh giá:

a. Về nội dung:

- Tác phẩm đem đến cho người đọc cảm nhận được sự bình yên của mái nhà, quê hương.

Đồng thời, nó còn ca ngợi tình cảm gia đình thiêng liêng, đẹp đẽ.

b. Về nghệ thuật:

- Ngôn từ tinh tế.

- Lối kể chuyện nhẹ nhàng, có sự đan xen giữa quá khứ với hiện tại.

- Giọng văn tha thiết, dịu dàng.

3. Kết bài: Khẳng định giá trị của tác phẩm.

Phân tích Dưới bóng hoàng lan của Thạch Lam lớp 10 hay nhất - Mẫu 1

Thạch Lam là một cây bút tiêu biểu của nhóm Tự lực văn đoàn, cũng là một nhà văn tiêu biểu của văn học Việt Nam những năm 1930- 1945. Tuy sáng tác không nhiều nhưng những tác phẩm văn chương của Thạch Lam lại thấm đượm những giá trị nhân văn sâu sắc, những câu chuyện của đời sống vô cùng bình dị được nhà văn đưa vào tác phẩm với những điểm nhấn tạo thành những tác phẩm có giá trị, có sức hấp dẫn đặc biệt đối với bao thế hệ độc giả xưa- nay. Để tìm hiểu về phong cách, tư tưởng của nhà văn Thạch Lam, ta có thể phân tích thông qua truyện ngắn “Dưới bóng hoàng lan”.

“Dưới bóng hoàng lan” là một trong những truyện ngắn tiêu biểu của Thạch Lam, cốt truyện nhẹ nhàng, khung cảnh làng quê gần gũi nhưng người đọc vẫn cảm nhận được những cái độc đáo, mới lạ mà nhà văn Thạch Lam mang đến, đó chính là hương vị của con người, của tình người. Những tình cảm ngỡ như đơn sơ, giản dị nhưng lại vô

cùng thẫn kín, có sức lay động mạnh mẽ đến tâm thức, trái tim của người đọc, người nghe.

Truyện ngắn “Dưới bóng hoàng lan” viết về nhân vật Thanh thông qua một lần trở về quê hương, thăm bà, gặp lại những người anh luôn yêu thương, tôn trọng. Truyện ngắn còn là một khung cảnh đơn sơ, giản dị nhưng đầy chất thơ, thấm đượm hương vị của tình người. Thanh vốn mồ côi cha mẹ từ nhỏ, người thân duy nhất của Thanh đó là bà, tuổi thơ của Thanh là một cuộc sống vất vả nhưng luôn tràn đầy hơi ấm, tình yêu, sự chở che của người bà. Do đó, với chàng thanh niên ấy mà nói, người bà vừa là người cha, người mẹ, cũng là người thân duy nhất của anh.

Từ khi Thanh lên thành phố công tác thì ngôi nhà vốn neo người của bà cháu anh càng trở nên hoang vắng, quạnh quẽ hơn “Yên tĩnh quá, không một tiếng động nhỏ trong căn vườn, tựa như bao nhiêu sự ồn ào ngoài kia đều ngừng lại trên bậc cửa”, dù xa nhà một thời gian dài nhưng mỗi lần trở về thăm quê thì ngôi nhà ấy vẫn chẳng có sự đổi thay nào, tựa như tình yêu thương nơi người bà vậy “...cảnh tượng gian nhà cũ không có gì thay đổi, cũng y như ngày chàng đi khi xưa”. Sự tĩnh lặng của căn nhà bỗng gọi lên trong Thanh biết bao tư vị, khiến anh “...trở nên nghẹn họng”.

Chỉ qua những dòng đầu tiên của tác phẩm thôi nhưng chúng ta có thể dễ dàng nhận thấy ở Thanh một tình yêu quê hương da diết, một thứ tình cảm gắn bó thiêng liêng với ngôi nhà, mà trên tất cả là với người bà mà anh rất mực yêu thương, kính trọng. Vì vậy mà mỗi lần về thăm quê, Thanh không tránh khỏi cảm giác bỡ ngỡ, mừng rỡ, đó là thứ tình cảm của một người con xa quê khi được trở về nơi mái nhà thân yêu, nơi quê hương mình được sinh ra, được lớn lên “...Khi Thanh từ già cái bức nóng của phố xã, bước chân vào ngôi nhà mát rượi của bà, gặp lại những gì thương mến sau hai năm xa cách. Sự chăm sóc ân cần của bà, hương ngọc lan dịu ngọt phảng phất đâu đây đem đến chàng sự nhẹ nhõm...” Đó là sự nhẹ nhõm của tâm hồn con người luôn yêu quê, hướng về quê hương.

Các trang văn của Thạch Lam luôn vậy, nhẹ nhàng, giản dị nhưng lại có sức lay động đến bình dị. Theo bước chân Thanh, người đọc như được hòa nhập làm một với nhân vật, cùng trải qua bao trạng thái, cảm xúc, từ bỡ ngỡ, mừng rỡ đến hạnh phúc ngập tràn khi gặp lại người bà. Chỉ một câu nói của bà “Đi vào trong nhà không nắng cháu” khiến cho người đọc xúc động khôn nguôi, sự quan tâm dù rất nhỏ bé nhưng lại thể hiện được tình cảm, tấm lòng bao la của người bà đối với Thanh, luôn quan tâm đến cháu từ những thứ nhỏ nhất nhất.

Vì vậy mà dù đã khôn lớn, trưởng thành nhưng khi ở bên bà Thanh luôn cảm thấy mình như một đứa nhỏ, được yêu thương, chăm sóc bởi bà: “Thanh đi bên bà, người thẳng, mạnh, cạnh bà cụ gầy còng. Tuy vậy, chàng cảm thấy chính bà che chở cho chàng, cũng như những ngày chàng còn nhỏ”. Thế mới nói tình cảm gia đình, mà ở đây là tình bà cháu thật vĩ đại, thiêng liêng, nó làm cho con người ta cảm thấy nhỏ bé,

tâm hồn như được trở về tuổi thơ để đón nhận từng cử chỉ, từng quan tâm của những người mà ta yêu quý nhất.

Trở về thăm nhà sau hai năm xa quê, gặp lại bà, được nhận những yêu thương, quan tâm của bà, Thanh có cảm giác như được trở về với tuổi thơ “...tất cả những ngày thuở nhỏ trở lại với chàng”. Sự xa cách của thời gian cũng không thể làm đổi thay những cảnh vật ngôi nhà, càng không tác động được đến thứ tình cảm thiêng liêng, bền vững của tình bà cháu “...Thanh vắng nhà đã gần hai năm nay, vậy mà chàng có cảm giác như vẫn ở nhà tự bao giờ. Phong cảnh vẫn y nguyên, gian nhà vẫn tịch mịch và bà chàng vẫn tóc bạc phơ và hiên tũ”.

Tình yêu nhẹ nhàng giữa Thanh và Nga cũng khiến cho người đọc cảm thấy xúc động bởi nó trong sáng, lại rất đáng yêu, qua những đoạn đối thoại của Thanh và Nga, lời yêu chưa từng được nói ra nhưng ta vẫn có thể cảm nhận được bao nhiêu tình ý chứa trong đó. Sự nhẹ nhàng, tinh tế khi Thanh cài lên mái tóc Nga bông hoa hoàng lan, theo tôi đó chính là khoảnh khắc lãng mạn, tinh tế của đôi lứa. Dù sau đó Thanh vẫn tiếp tục phải lên đường, Nga ở lại, mỗi năm lại tự cài lên mái tóc của mình bông hoa hoàng lan như khi Thanh đang ở bên cạnh. Tình yêu chưa lời ngỏ, chuyện tình chưa đi được đến hồi kết nhưng sự nhẹ nhàng của tình yêu ấy cũng đủ để lay động biết bao tâm hồn.

Chất thơ của truyện ngắn “Dưới bóng hoàng lan” còn được thể hiện rõ nét qua nhân vật người bà. Người bà tuy xuất hiện không hẳn nhiều nhưng qua vài chi tiết, những hành động, những lời nói quan tâm ta có thể cảm nhận trọn vẹn được tình cảm bao la của người ba dành cho người cháu yêu thương của mình. Từ lời quan tâm “Đi vào trong nhà không nắng cháu” đến lời thúc giục cháu đi rửa mặt rồi nghỉ ngơi “Con rửa mặt đi, rồi đi nghỉ không mệt. Trời nắng thế này mà con không đi xe ư?...”. Sự cháu mệt, bà sửa gối chiếu, dùng phất trần để phủ bụi trên giường, bà giục cháu nghỉ ngơi còn mình thì xuống bếp nấu ăn vì sợ cháu đói.

Người bà quan tâm từng việc nhỏ nhặt nhất của người cháu. Đối với Thanh khi ở bên bà lúc nào cũng có cảm giác được che chở, được quan tâm thì đối với bà, người cháu dù có lớn khôn đến đâu thì với bà lúc nào cũng là một đứa nhỏ cần được yêu thương, chăm sóc: “...Ở đây, bà chàng lúc nào cũng sẵn sàng chờ đợi để mến yêu chàng”. Tình yêu thương của bà giản dị nhưng thật thiêng liêng, cao quý biết bao!

Từng cử chỉ, hành động của bà đều khiến ta cảm động, bà luôn ân cần chăm sóc cho Thanh “Bà lại gần sẵn sóc buông màn, nhìn cháu và xua đuổi muỗi, gió quạt nhẹ trên mái tóc chàng”. Tuy chỉ được miêu tả qua một câu ngắn ngủi nhưng ta dường như còn cảm nhận được ánh mắt trìu mến, nụ cười ấm áp, hiên tũ của người bà. Ánh mắt ấy là cả trời yêu thương, quan tâm đến đứa cháu làm cho Thanh “..cảm động ứa nước mắt”, còn đối với người đọc như được trở về với những kí ức bên người bà, mỉm cười hạnh phúc với những kỉ niệm thân yêu của chính mình.

Truyện ngắn “Dưới bóng hoàng lan” là một câu chuyện nhẹ nhàng, giản dị nhưng đầy tinh tế, sâu sắc, bởi nó mang đến cho người đọc cảm giác thư thái, nhẹ nhàng thông qua câu chuyện của Thanh. Sở dĩ nó mang lại cho con người biết bao cảm xúc yêu thương, trùi mến bởi nó khơi gợi được thứ tình cảm gắn bó, sâu kín ở mỗi người, đó là tình yêu quê hương, tình cảm gia đình, tình yêu đời.

Phân tích bài Dưới bóng hoàng lan ngắn gọn - Mẫu 2

Thạch Lam là một nhà thơ nổi tiếng của nền văn học Việt Nam, chắc hẳn chúng ta không còn xa lạ với những tác phẩm nổi tiếng của ông như Hai đứa trẻ, Gió đầu mùa,...Tác phẩm của ông thường có cốt truyện đơn giản hoặc thậm chí không có cốt truyện nhưng vẫn để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc. Cũng như vậy, tác phẩm Dưới bóng hoàng lan của Thạch Lam có nội dung xoay quanh chuyến đi về quê thăm bà của nhân vật Thanh, mồ côi cha mẹ và sống với bà từ nhỏ, với cây hoàng lan được trồng ở mái nhà thân thương. Cốt truyện Dưới bóng hoàng lan đúng như phong cách sáng tác của tác giả Thạch Lam, vô cùng đơn giản, nhưng nó đã để lại dấu ấn với người đọc với nhiều ý nghĩa sâu sắc.

Khi trở về thăm bà, Thanh vô cùng sung sướng và hạnh phúc, cũng như không kém phần xúc động. Thanh cảm nhận khung cảnh yên bình bao lấy mình khi về đến nhà, nào là “con đường lát gạch Bát Tràng rêu phủ”, gió thổi mùi lá tươi non bay, tường hoa trắng đến cửa nhà, quang cảnh đó tồn tại trong không gian vô cùng yên tĩnh của làng quê. Tất cả những điểu dung dị bình yên như vậy đã khiến cho Thanh cảm thấy “bao nhiêu sự ồn ào ở ngoài kia đều ngừng lại bên trên bậc cửa”. Vào đến bên trong nhà, đặt chiếc vali xuống, Thanh nhìn ngắm lại tổ ấm thân thương đã lâu ngày mới được nhìn lại của mình và rồi chàng nghẹn ngào xúc động, mọi thứ vẫn giống y như khi xưa mình đi. Căn nhà được bà chăm nom, giữ gìn cẩn thận để cho Thanh cảm thấy dễ chịu nhất mỗi khi trở về. Thanh bắt đầu gọi bà, bà đang ở trong vườn, nghe được tiếng gọi bà chống gậy trúc đi lên, Thanh mừng rỡ khôn xiết chạy lại gần người bà thân yêu của mình, bà đã già, mái tóc bạc phơ. Với đôi mắt hiền từ và miệng đang nhai trầu, bà nhìn ngắm đứa cháu một cách “âu yếm và mến thương”, rồi bà nói “Đi vào trong nhà không nắng cháu”. Tuy Thanh đã lớn, nhưng vẫn mãi chỉ là một cậu bé trong mắt của bà mình, vẫn được bà yêu thương, lo lắng cho những điểu nhỏ bé nhất. Tác giả Thạch Lam đã mang đến cho chúng ta một hình ảnh đối lập thật ý nghĩa, đó là Thanh khi đi bên bà người “thẳng, mạnh”, còn bà thì “gầy còm”, ấy vậy mà Thanh vẫn cảm nhận được bà đang che chở cho mình. Sự vui mừng, hạnh phúc khi được gặp lại nhau của bà cháu Thanh thật đáng quý. Những kỉ niệm từ khi bé đã dần theo dòng kí ức hiện về trong tâm trí Thanh, với bóng cây hoàng lan thơm thoang thoang trong khu vườn xanh mát. Chàng cảm thấy thân thuộc như chưa hề rời xa ngôi nhà của mình và bà bao giờ, mặc dù thời gian Thanh xa nhà là hai năm. Những vật dụng trong nhà và con mèo già vẫn vậy, tình yêu của bà luôn ở đó, khiến cuộc sống của Thanh như chậm lại và cảm thấy bình yên, thong thả. Bà không nói

yêu Thanh, nhưng từng hạnh động, lời nói của bà lại thể hiện đi đầu đó, bà dọn dẹp lại giường, rồi bảo Thanh nghỉ ngơi để bà đi hái rau chuẩn bị cơm cho chàng, bà buông màn, đun muối cho cháu. Thanh gần rơi nước mắt vì cảm động trước tình cảm bà dành cho mình. Tình bà cháu sâu đậm của Thanh và bà tuy không được miêu tả trực tiếp quá nhiều bằng lời thể hiện tình cảm, nhưng vẫn khiến cho người đọc thấy được tình thân sâu sắc đó, qua những câu văn đầy ý nghĩa của nhà văn Thạch Lam.

Sau khi nghe thấy tiếng người cùng bà nấu cơm dưới bếp nhưng không nhớ ra đó là giọng ai, Thanh ngẩng dậy, qua khung cửa sổ nhìn ra cây hoàng lan trong vườn, rồi giật mình nhận ra đó là Nga, người hàng xóm cùng mình lớn lên từ bé, có thể xem như là thanh mai trúc mã. Trong tâm trạng vui sướng, Thanh chạy xuống bếp để gặp Nga, đối với chàng, cô là một người thân mật mà lần nào về mình cũng gặp. Nga được miêu tả là một cô gái xinh xắn, đang đi học vì mặc áo dài trắng, có mái tóc đen nhánh. Những câu chuyện khi lâu ngày gặp lại của Nga và Thanh vẫn mộc mạc, giản dị như trước. Đã có lúc, Thanh còn xem Nga như là em gái ruột của mình. Nhưng rồi, lần về này tình cảm của hai người có sự biến đổi, có lẽ, một tình yêu đẹp đang nhen nhóm giữa hai người. Bắt đầu từ việc hai người ra vườn ngắm cây hoàng lan, ôn lại chuyện hồi bé, ngắm nhìn những tia nắng vương trên tóc Nga, tim của Thanh đập nhẹ nhàng. Cho đến tối, sau khi ăn cơm xong, Thanh lại dắt nàng đi thăm vườn, dưới bóng hoàng lan, chàng cảm nhận được mùi hương thơm vấn vương trên mái tóc Nga. Cô đã mạnh dạn bày tỏ trực tiếp tình cảm với Thanh: “Những ngày em đến đây hái hoa, em nhớ anh quá”. Đáp lại câu nói đó, Thanh cũng đã có một lời hứa hẹn khi Nga hỏi bao giờ anh lên tỉnh rằng mai kia anh sẽ về ở đây lâu hơn, đây như một lời hứa hẹn và mong muốn Nga chờ mình của Thanh. Khi tiễn Thanh về đến cổng, không chần chừ gì nữa, Thanh đã dùng hành động thay cho lời tỏ tình, chàng đã nắm lấy tay Nga thật lâu, cho đến khi Nga bảo đi về. Từ lúc đó, tâm hồn Thanh bỗng thấy ngọt ngào, một cảm giác hạnh phúc mới đã xuất hiện ở trong Thanh.

Đến sáng hôm sau Thanh phải lên tỉnh, vali lại nặng những thức quà là tình thương của bà sắp cho. Thanh đi trong cảm xúc vừa vui, vừa buồn. Buồn vì lại phải xa nhà, xa bà, xa người thương để đi xa học hành, lập nghiệp. Nhưng Thanh cũng vui vì Thanh biết mình còn có ngôi nhà thân thương cùng bà kính yêu để trở về khi mệt nhọc và lần này, anh còn có thêm một người đợi mình, với mái tóc vương mùi hoa hoàng lan, chính là cô Nga.

Tác phẩm Dưới bóng hoàng lan của nhà văn Thạch Lam có cốt chuyện thật giản dị và sâu lắng nhưng lại thành công ghi dấu ấn trong lòng người đọc vì sự tinh tế, dịu dàng trong từng câu chữ đầy tài năng của tác giả. Qua đó, tình thân và tình yêu chân thật được khắc họa thành công qua nhân vật Thanh, bà của Thanh và cô Nga.

Phân tích tác phẩm Dưới bóng hoàng lan lớp 10 - Mẫu 3

Khi nhận xét về Thạch Lam, nhà văn Nguyễn Tuân đã từng viết rằng: "Lời văn Thạch Lam nhiều hình ảnh, nhiều tìm tòi, có một cách điệu thanh thản, bình dị và sâu sắc...Văn Thạch Lam đọng nhiều suy nghiệm, nó là cái kết tinh của một tâm hồn nhạy cảm và từng trải về sự đời.". Quả đúng là như vậy, đọc trang văn của Thạch Lam, độc giả luôn có cảm giác thư thái và nhẹ nhàng. Trong truyện "Dưới bóng hoàng lan", chúng ta như được đắm mình vào không gian bình dị, thân thuộc, nơi mà ở đó luôn có những người thân yêu chờ ta trở về.

Câu chuyện xoay quanh về một lần thăm nhà của nhân vật Thanh. Thanh đi làm ăn xa trên tỉnh, nay anh mới về thăm bà. Trong khung cảnh bình dị của ngôi nhà, những hình ảnh quen thuộc hiện lên trong tâm trí anh. Dưới bóng hoàng lan, anh nhớ về kỉ niệm ấu thơ khi bên bà. Cũng vào lần về lần này, anh gặp lại Nga, người bạn thuở

thơ ấu. Anh và Nga đã có một mối tình chớm nở. Sau vài ngày ở nhà, anh trở lại tỉnh để tiếp tục công việc. Vào ngày đi, anh nghĩ mình sẽ trở về thường xuyên. Điểm đặc biệt là tác phẩm không có cốt truyện. Dẫu vậy, nó vẫn khiến cho người đọc không thể rời mắt hay bỏ ngang bởi lời văn quá đẹp đẽ và thơ mộng. Văn bản cho thấy giá trị của tình cảm gia đình đối với mỗi cá nhân. Điều này được thể hiện rõ qua cảm nhận của nhân vật Thanh.

Cảm xúc của Thanh khi trở về nhà là tâm trạng của người con đi xa nay được trở về với mái nhà, gia đình thân yêu. Lúc bước vào khu vườn của bà, anh cảm thấy "mát hẳn người". Khung cảnh quê hương hiện lên thật tươi đẹp, thanh bình qua hình ảnh "ánh sáng lọt qua vòm cây xuống nhảy múa theo chiều gió" cùng "mùi lá non phảng phất". Anh thong thả đi dọc "tường hoa thấp chạy thẳng đến đầu nhà". Bước lên thềm, nhìn vào nhà, anh thấy "bóng tối dịu và man mát". Khi đã quen rồi, Thanh thấy mọi thứ không có gì thay đổi, vẫn y nguyên như ngày anh đi. Cảnh tượng ấy khiến anh không thể nói thành lời, mãi mới cất được tiếng gọi khẽ "bà ơi". Tất cả đã tạo nên sự khác biệt giữa không gian bên trong và bên ngoài khu vườn. Không gian bên trong là không gian của kí ức ngọt ngào, của tình yêu thương và sự ấm áp. Đó là đi đâu mà không gian xô bồ, hỗn loạn bên ngoài khu vườn không bao giờ có được. Cảm nhận được sự khác biệt ấy, Thanh thấy tâm hồn mình được nâng đỡ, xoa dịu sau những ồn ào, mệt mỏi của đời sống phố thị.

Trong khoảnh khắc gặp lại bà, Thanh như vỡ òa cảm xúc, "Thanh cảm động và mừng rỡ, chạy lại gần.". Ở bên bà, anh cảm thấy mình thật nhỏ bé. Dường như, có sự đối lập giữa một bên là dáng người của Thanh còn một bên là cái lưng còng của bà. Tuy nhiên, nó không khiến cho Thanh cảm thấy xa cách, mà trái lại, anh cảm thấy mình được chở che. Mỗi lần trở về, Thanh đều cảm thấy bình yên và thong thả vì anh biết ở nhà luôn có bà chờ mong, "Căn nhà với thửa vườn này đối với chàng như một nơi mát mẻ và hiền lành, ở đây bà chàng lúc nào cũng sẵn sàng chờ đợi để mền yêu chàng". Dù đã lớn, nhưng trong con mắt của bà, Thanh vẫn là cậu bé ngày nào. Bà vẫn "không thôi phẩy chiếc phất trần lên đầu giường", "sửa chiếu và xếp lại gối". Trong khoảnh khắc, mùi hương của cây hoàng lan làm anh nhớ lại kí ức thời thơ bé, "Thanh nhắm mắt ngửi hương thơm và nhớ đến cái cây ấy chàng thường hay chơi dưới gốc nhật hoa. Đã từ lâu lắm, ngày mới có căn nhà này, ngày cha mẹ chàng hãy còn. Rồi đến ngày một bà một cháu quăn quýt nhau.". Nghĩ về quá khứ, Thanh thấy tâm hồn mình trở nên nhẹ nhõm "như vừa tắm ở suối".

Nỗi xúc động càng trào dâng khi Thanh nhận được tình yêu thương của bà. Biết bà đi vào, anh giả vờ nằm ngủ. Bà tới gần "sấn sóc bụng mần, nhìn cháu và xua đuổi muỗi". Hành động của bà chan chứa biết bao nỗi thương yêu. Thấu hiểu được tình cảm của bà, anh nằm yên, không dám động đậy, chờ cho đến khi bà đi ra. Tình thương vô bờ ấy khiến Thanh "cảm động gần ứa nước mắt". Dòng cảm xúc miên man đan xen giữa quá khứ và hiện tại cho thấy Thanh cũng là một người rất nhạy cảm, tinh tế.

Bên cạnh tình cảm gia đình, ta còn thấy được tình cảm lứa đôi vô tư, trong sáng. Tình cảm của Thanh và Nga cũng có sự pha trộn giữa kỉ niệm đẹp thời thơ ấu với những ngọt ngào, ý nhị của tình yêu. Khi nghe thấy điệu cười quen thuộc, anh "lẳng lẳng ng ẩ dậy, tì trên cửa sổ, cúi mình nhìn ra phía ao". Bóng cây hoàng lan đã gợi nhắc anh về cô bé Nga ngày trước. Anh không ch ần chừ "chạy vùn xuống nhà ngang rồi vui vẻ gọi "cô Nga"". Thanh vô tư ăn cơm cùng Nga, có lúc còn l ần tưởng Nga là em ruột của mình. Dẫu vậy, ở Thanh cũng có chút ngại ngùng của người con trai biết yêu. Khi cùng Nga đi dưới bóng hoàng lan, anh "nhớ lại đôi bàn chân xinh xắn, lấm tấm cát" của Nga ngày còn nhỏ rồi bất giác mỉm cười. Dắt Nga đi thăm vườn, Thanh cảm thấy mái tóc Nga thoảng thoảng mùi hoàng lan. Nghe thấy câu nói của Nga, Thanh không biết nói gì, vít cành lan ở trong tay để cô tìm hoa. Những ngượng ngùng ấy đã được thổi bùng lên thành cảm xúc thương yêu. Trước hôm về tỉnh, Thanh tiễn Nga ra cổng. Anh đã c ần lấy tay Nga và để yên trong tay mình. Trong khoảnh khắc ấy, Thanh cảm thấy có đi ều gì đó dịu ngọt trong tâm hồn.

Có lẽ, nỗi bâng khuâng, lưu luyến của nhân vật được thể hiện rõ nhất khi Thanh lên tỉnh. Anh không đi ngay mà ngoảnh lại nhìn cây hoàng lan và các cây khác trong vườn. Anh thấy nửa vui nửa buồn. Anh biết rằng căn nhà vẫn ở đó, vẫn có hình dáng bà thân thuộc mong ngóng anh. Thanh còn nghĩ đến cả Nga, "biết rằng Nga vẫn sẽ đợi chàng, vẫn nhớ mong chàng như ngày trước".

Hình ảnh cây hoàng lan trở đi trở lại trong văn bản chứa đựng nhiều ý nghĩa. Hình ảnh này có thể hiểu là hình ảnh cây hoàng lan trong vườn, cũng có thể hiểu là hình ảnh người bà tảo tần, giàu tình yêu thương. Bà cũng như cây hoàng lan, tỏa bóng che chở cho cháu, che chở cho cả mối tình đầu tiên giữa cháu và cô bé Nga cạnh nhà. Hoàng lan chứng kiến sự trưởng thành của hai đứa như bà trông thấy cháu trưởng thành, lớn khôn trong vòng tay yêu thương.

Với ngôn từ tinh tế, lối kể chuyện nhẹ nhàng, giọng văn tha thiết, dịu dàng, cùng sự đan xen giữa quá khứ với hiện tại, Thạch Lam đã đưa người đọc trở về tuổi thơ tươi đẹp với người bà ấm áp và hình ảnh quê hương thân thuộc. Tác phẩm như một lời nhắc nhẹ nhàng đối với những đứa con xa nhà lâu ngày chưa trở về thăm quê.

Tham khảo thêm:

- [Soạn bài Dưới bóng Hoàng Lan \(trang 14\) - Chân trời sáng tạo](#)

Trên đây là 3 bài văn mẫu Phân tích tác phẩm Dưới bóng hoàng lan của Thạch Lam lớp 10 tuyển chọn hay nhất. Hy vọng đây sẽ là nguồn tài liệu hữu ích để các em tham khảo, hiểu sâu bài học từ đó có thêm ý tưởng hay hoàn thiện bài viết của mình.

Cảm ơn đã theo dõi bài viết của chúng tôi! Xem thêm nhiều tài liệu văn mẫu lớp 10 miễn phí khác tại chuyên trang của chúng tôi.

